

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 10 DE MAIG DE 2019 | Número 39

PÀG. 9 | JORDI LLISTERRI
Contra Planellas

PÀG. 15 | JOSEP LLUNELL
"Per tornar cap a Jesús
no cal esperar cap ordre"

PÀG. 17 | JOAN JOSEP OMELLA
"El Síndic ha de defensar totes
les víctimes d'abusos,
no només les de l'Església"

PÀG. 19 | JULIANA MUDARRA
"Naixerà una altra forma
de vida religiosa dins l'Església"

PÀG. 25 | DONAL MCKEOWN I KEN GOOD
El cristianisme que vol la pau
a Irlanda del Nord

**Joan Planellas, un nou arquebisbe
català per a Tarragona | PÀG. 3**

PÒRTIC

Serà un bon bisbe. Un bon arquebisbe de Tarragona. El nomenament de Josep Planellas és tot un encert. Ho podreu llegir en aquest exemplar. No sabem si va existir una època en què es rebien els nomenaments episcopals amb alegria, però si va existir, sembla que està tornant. Felicitacions al nou arquebisbe.

SUMARI

3 Nou arquebisbe

Joan Planellas, un nou arquebisbe català per a Tarragona
Planellas: "Creiem en la unitat pastoral de les Esglésies amb seu a Catalunya"
Contra Planellas, per Jordi Llisterrí

13-16 Panoràmica

Ser i sentir-se mare, per Jesús Renau
"Per tornar cap a Jesús no cal esperar cap ordre", per Josep Llunell

17-30 Actualitat

Omella: "El Síndic ha de defensar totes les víctimes d'abusos, no només les de l'Església"
Juliana Mudarra: "Naixerà una altra forma de vida religiosa dins l'Església"
El cristianisme que vol la pau a Irlanda del Nord

31 Recull de premsa | Ponts pel diàleg a Catalunya - Viatge del Papa a Bulgària - Judici de la Franja

32 Agenda | 300 anys Joan Baptista - Premi Viqui Molins - Diverfesta - Concert Haydn

33 La setmana a les xarxes

Joan Planellas, un nou arquebisbe català per a Tarragona

Bona notícia per a l'Església catalana. Aquest dissabte la Santa Seu ha fet **públic** el nomenament del capellà de Girona **Joan Planellas i Barnosell** com a **nou arquebisbe de Tarragona**. Planellas és actualment degà de la Facultat de Teologia de Catalunya i substituirà l'arquebisbe **Jaume Pujol** que va arribar a l'edat de jubilació el passat febrer. L'entrada de Planellas a Tarragona serà el dissabte 8 de juny.

Tarragona és una de les seus més importants de l'Església a Catalunya, seu primada i capital històrica. Planellas també serà el president de la Conferència Episcopal Tarraconense que agrupa els deu bisbats catalans. Un nomenament molt rellevant en temps d'una certa sequera de bisbes catalans i integrats en la vida pastoral de l'Església a Catalunya. I més després de les **especulacions** dels darrers mesos sobre candidats episcopals de fora de Catalunya. Equilibris de la Santa Seu.

Planellas és un capellà en plena sintonia amb el papa **Francesc**, amb una trajectòria eclesial molt arrelada a Catalunya, i que creu en el treball conjunt entre els bisbats catalans. Nascut a Girona el 1955 (però criat a Verges), és doctor

en Teologia per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, va ser rector del seminari de Girona (1996-2002) i director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona (1988-1998) en l'època del bisbe **Jaume Camprodon**. El 2008 el bisbe **Carles Soler** el va nomenar canonge de la Catedral de Girona. Des de 2010 forma part de l'equip directiu de la Facultat de Teologia de Catalunya, primer com a vicedegà i **degà** des de 2015.

Un recorregut eclesial idoni per a l'episcopat. A la Facultat de Teologia, d'esperit obert i dialogant amb la societat, es formen els capellans de tot Catalunya. Des d'aquesta talaia, Planellas coneix molt bé la realitat de totes les diòcesis catalanes i del clergat més jove. I, encara que no és habitual que sigui promogut a arquebisbat un capellà que no hagi estat bisbe d'una altra diòcesi, a Tarragona ja va passar el 2004 amb el nomenament de Jaume Pujol.

Teòleg de l'Església dels Pobres

Planellas aporta a l'episcopat català una sòlida formació **intel·lectual** i una visió social de la teologia que enllaça amb els accents del papa

Francesc. A la Facultat de Teologia de Catalunya imparteix les assignatures d'Eclesiologia i de Misteri de Déu (en la qual va **substituir** un teòleg de referència com **Josep Maria Rovira Belloso**). Un dels seus llibres més destacats és *'L'Església dels pobres' en el Concili Vaticà II*, centrat en la visió social que va aportar el Vaticà II a l'Església i que després va ser una de les frases més celebrades del papa Francesc. Publicat el 2013 ha estat traduït al castellà i l'italià. La seva tesi doctoral també se centra en les reformes del Concili que va portar la renovació de l'Església i al diàleg amb la societat contemporània. Va ser publicada el 2005 en català i castellà a *Bisbes, preveres i diaques. Els ministeris ordenats*.

També ha publicat *La maternitat de l'Església. Algunes reflexions per a la recuperació d'aquest concepte a l'Església d'avui* i els darrers anys ha escrit diversos articles i ponències desenvolupant el concepte de l'Església dels pobres, l'Any de la Misericòrdia convocat pel papa Francesc o l'encíclica ecològica *Laudato Si'*. El 2013 Planellas va ser **distingit** pel papa com a Missioner de la Misericòrdia. A més, s'ha centrat en figures com els papes del Concili, **Joan XXIII** i **Pau V**,

o del teòleg **Josep Perarnau**, el primer traductor al català dels textos del Vaticà II, i de **Ramon Sugranyes de Franch**, auditor laic al Concili. Alhora ha escrit sobre el missioner gironí assassinat fa 25 anys a Ruanda, **Joaquim Vallmajor**. Juntament amb **Armand Puig**, va sintetitzar les **reflexions** del Congrés Internacional sobre la Pastoral a les Grans Ciutats que va promoure el 2015 el cardenal **Lluís Martínez Sistach**.

Des de 2008 dirigeix la *Revista Catalana de Teologia*, fundada el 1976 per **Josep Rius i Camps**. Reconeguda internacionalment, hi han col·laborat els principals teòlegs de Catalunya.

Un rector de poble

Tota aquesta tasca acadèmica l'ha combinat amb l'atenció pastoral a diverses parròquies rurals de Girona. Actualment atenia els nuclis de Jafre, Garrigoles, Colomers, Foixà, Rupià, la Sala, La Tallada d'Empordà i Marenya, al Baix Empordà. Aquí desplegava la seva vocació juvenil pel sacerdoti. De petit ja jugava a fer missa, marcat per l'ambient religiós de la seva família. Del Seminari Menor va passar al Seminari Diocesà i va ser ordenat sacerdot el 1982.

D'aquesta etapa també és coneguda una absurda polèmica sobre la presència d'una estelada en el campanar d'una de les parròquies que atén Planellas però que gestionen els veïns. La dona d'Albert Boadella el va **denunciar** als mitjans de comunicació, al bisbat i a la Santa Seu.

Els darrers anys un dels temes més delicats que ha hagut d'afrontar és la redacció d'un informe

per la Santa Seu sobre el Seminari del Poble de Déu. El cardenal Sistach li va encarregat un estudi sobre les dubtoses doctrines d'aquesta associació canònica fundada a Barcelona i que el finalment el 2017 va ser **dissolta** pel cardenal **Joan Josep Omella**.

Joan Planellas va treballar aquest tema amb rigor i discreció. Correspon al seu caràcter de

persona que escolta pacientment, reflexiona i després opina pausadament amb un lleuger somriure. Qualitats que li faran servei en la nova etapa episcopal a Tarragona.

Planellas: “Creiem en la unitat pastoral de les Esglésies amb seu a Catalunya”

Mossèn **Joan Planellas**, desconegut per a molts, s'ha presentat aquest dissabte al migdia a la seu del bisbat de Girona com a **nou arquebisbe de Tarragona**. El bisbe de Girona, **Francesc Pardo**, ha anunciat ple de satisfacció el nomenament episcopal d'un capellà de la seva diòcesi. “Un goig pel bisbat i per tota província eclesiàstica”, amb capital a Tarragona i de la que en forma part Girona.

Planellas ha mostrat un perfil que sintonitza amb el papa **Francesc** i el coneixement de la tradició de les diòcesis catalanes. Ho ha expressat en el **primer missatge** dirigit a Tarragona: “El repte més gran de l'Església catalana és, en termes del papa Francesc, ser una Església en sortida, evangelitzadora i missionera. Aquesta

és l'única resposta possible”. I és “un repte que tan sols podrem acarar adequadament si creiem en la unitat pastoral de les Esglésies amb seu a Catalunya i amb aquelles actituds sinodals d'escolta dels uns envers els altres”.

Mentre a Girona es presentava el nou bisbe, a Tarragona l'arquebisbe **Jaume Pujol** també explicava a la premsa el seu relleu. L'ha valorat molt positivament, i que sigui un capellà amb una dilatada trajectòria a l'Església de Catalunya després “d'haver-se dit tantes coses diferents” sobre la successió a Tarragona. Per Pujol és important que sigui “un prevere de la nostra terra, del país, que el coneix molt bé i que se l'estima molt”. Alhora “una persona molt vàlida, intel·lectualment molt potent,

però també molt amable i afectuós. Ens apreciem molt”.

Sorpresa Planellas

“Aquesta sí que no me l’esperava”. Ha estat la primera frase de Planellas com a bisbe electe davant dels periodistes a Girona, remarcant també el que significa “d’agermanament entre Girona i Tarragona”. Certament, el seu nom no havia transcendit com a possibilitat episcopal per Tarragona, però com a degà d’una facultat i rector de seminari és un perfil que sempre es té present a l’hora de valorar candidats.

El que proposa ara és treballar “amb una actitud propositiva i de diàleg obert, amb la senzillesa, humilitat i pobresa de les benaurances, i amb esperit de conversió, de renovació i de reforma a la llum de l’Evangeli”.

El bisbe Camprodon i el Vaticà II com a referent

Joan Planellas ha centrat la intervenció en els referent gironins, sobretot el **mestratge** del bisbe **Jaume Camprodon**. Ha explicat com la seva

entrada al Seminari de Girona va coincidir amb l’inici del llarg mandat del bisbe Camprodon, per qui ha mostrat “un gran afecte i una relació especial”.

També ha agraït a Girona la formació rebuda al seminari: “Ens van ensenyar a estimar l’Església i a estimar el concili Vaticà II”. Aquí també va trobar com a “**referent** a qui estava especialment unit” a mossèn **Joan Busquets**, rector de seminari i després també degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Planellas no va participar directament en el Concili Provincial Tarraconense de 1995 que va promoure l’aplicació del Concili Vaticà II a Catalunya i el treball conjunt dels bisbats catalans. Però des de la seva tasca acadèmica i interdiocesana sempre ha treballat en la línia que marquen les resolucions conciliars.

“Tocar de peus a terra”

Planellas ha agraït l’experiència del treball pastoral als petits pobles, principalment de l’Empordà, que pràcticament durant tota la seva vida ha compartit amb les responsabilitats aca-

dèmiques: “En aquestes parròquies és on copes la saviesa del poble i la fe del poble cristià. Combinat amb la docència et dona una gran riquesa i et fa tocar de peus a terra”. Ha explicat que han estat “parròquies que he estimat i he patit, i on a vegades et toca anar al davant, al mig o al darrera, com diu el papa Francesc”. Pel nou bisbe això l’ajudarà perquè “quan amb la teva senzillesa intentes donar-te, et configura espiritualment”.

També ha citat altres referents significatius que “ho han donat tot per l’Evangeli”. El més proper és **Joaquim Vallmajor**, missioner de Girona assassinat ara fa 25 anys a Ruanda. Només el va conèixer un any abans de la seva mort, però li va quedar com a impressió que parlava amb un home sant: “Em va causar una profunda impressió i em va marcar espiritualment”. Com a rector de Navata, li va correspondre oficiar el seu funeral. A partir d’ell també es va interessar pel fundador dels missioners Pares Blancs, el cardenal **Charles Lavigerie**.

Un altre nom que ha volgut recordar és **fra Carmel**, un caputxí fill de Colomers, assassinat durant la guerra civil i beatificat a Tarragona

el 2013. Des de llavors, “sempre he demanat la seva intercessió”.

El retorn a l'Evangeli

En la presentació a la premsa Planellas s'ha referit al llibre *L'Església dels pobres en el Concili Vaticà II*, un text enllestit just quan el papa Francesc va iniciar el seu pontificat. Amb el llibre, “volia mostrar com els pobres van ser un tema molt present en el Concili Vaticà II. D'una Església senzilla i humil, que sigui una Església pobra i pels pobres. Quan el papa diu això remet al Vaticà II i, en definitiva, remet a l'Evangeli”. En aquest sentit, Planellas ha remarcat que “el retorn a l'Evangeli és el programa el papa Francesc”. També s'ha referit als casos d'abusos a menors que s'han conegut recentment dins de l'Església. Ha reconegut que queda feina per fer i ha afirmat que per “encarar adequadament els abusos calen tres paraules: justícia, misericòrdia i transparència”.

Comiat de Jaume Pujol i trobada amb el papa

Jaume Pujol serà acomiadat com a arquebisbe de Tarragona el dissabte 1 de juny amb una

missa a la Catedral de Tarragona. Una setmana després, el dissabte 8 de juny, a les 11 h, es farà l'entrada i l'ordenació episcopal de Planellas a la mateixa catedral. Fins aquell dia l'arquebisbe Pujol continuarà a l'arquebisbat com a administrador apostòlic. Una altra data significativa serà el 28 de juny, festivitat de Sant Pere i Sant Pau. El nou arquebisbe anirà a Roma i tindrà la primera trobada amb el papa Francesc en la celebració anual en la qual tots els arquebisbes nomenats el darrer any reben el pal·li, l'ornament litúrgic que els distingeix com a arquebisbes.

L'arquebisbe Pujol ha explicat que ara vol continuar la seva activitat pastoral en algun centre de l'Opus Dei, d'on provenia abans de ser nomenat arquebisbe. Probablement anirà a Barcelona, però ha manifestat el seu desig quan arribi el moment de ser enterrat a la Catedral de Tarragona.

Ha **agraït** el privilegi d'haver estat quinze anys a Tarragona: “Us dic sincerament que sempre m'he considerat indigne de presidir la seu de **Pau i Fructuós**, i la de tants altres bisbes, com el bisbe màrtir beat **Manuel Borràs** o l'admirat **Francesc d'Assís Vidal i Barraquer**”. Però fins i tot davant les polèmiques assegura que “me'n

Fotografia: arquebisbat de Tarragona.

vaig tranquil i sense cap rancúnia al cor. Si he ofès a algú li demano perdó de tot cor”.

Mentrestant a Girona no parava de sonar el mòbil de mossèn Planellas rebent felicitacions. També es lliurava així de la llosa d'haver de guardar silenci sobre el nomenament durant gairebé tres setmanes. “Gràcies, senyor bisbe. Gràcies”, contestava. Com si encara no fos gaire conscient que a partir d'ara el senyor bisbe també ho serà ell.

Contra Planellas

PER JORDI LLISTERRI I BOIX
A LAETO ANIMO

Ja em perdonaran que doni relleu a una cosa que no n'hauria de tenir. Però el que eren quatre estirabots a internet, aquest dimecres s'han convertit en tres notes editorials. Una a *El Mundo*, l'altra a l'*ABC* i l'altra a *La Razón*. Totes tres contra el nomenament de **Joan Planellas** com arquebisbe de Tarragona. "Un arzobispo independentista", segons ells. Creure en la **unitat pastoral** de les diòcesis amb seu a Catalunya, una frase dels documents oficials del Concili Provincial Tarragonense aprovats per la Santa Seu, és excessiu. Cansa, però tornem-hi.

També volem bisbes catalans

El nomenament de Planellas va estar precedit de diverses especulacions sobre altres bisbes

no nascuts a Catalunya, en un context on dels dotze bisbes catalans que ja tenim, tres són valencians, un aragonès, un mallorquí i dos catalans formats fora dels seminaris de Catalunya. Un mapa de bisbes catalans que, dit sigui de pas, no es donava des dels anys del franquisme.

A finals del segle XIX, quan **Torras i Bages** va ser nomenat bisbe de Vic pel trasllat del bisbe **Morgades** a Barcelona, tots els bisbes de Catalunya eren catalans, excepte Tortosa amb el valencià **Rocamora**. O el 1990, quan el cardenal **Carles** substitueix el cardenal **Jubany** a Barcelona, tots els bisbes eren catalans menys el nou arquebisbe de la capital catalana. I Carles ja feia 20 anys que era a Catalunya.

Fins ara **Francesc** havia signat els nomenaments de cinc bisbes a Catalunya. Només un català. Els valencians **Benavent** a Tortosa (2013) i **Giménez** a Lleida (2015), l'aragonès nascut a La Franja **Omella** a Barcelona (2015), i dos auxiliars a Barcelona (2017), el català **Gordo** i el mallorquí **Vadell**.

Per tant, primer punt: ningú pot parlar d'un excés de bisbes catalans. No estava fora de lloc recordar davant del nomenament de Tarragona que "també" volem bisbes catalans. Al contrari. I, en termes relatius, que a les principals seus de Catalunya -Barcelona i Tarragona- hi hagi un aragonès i un català, no pot ser més equidistant. Curiosament, la majoria de la claca que ara es gira contra Planellas no havia criticat cap d'aquests nomenaments, ni valorat si faltaven o sobraven bisbes catalans, perquè l'Església és universal. Excepte quan nomenen un bisbe que no és de la seva corda i troben una excusa on agafar-se per criticar-lo. No deixa de ser significatiu, alhora, la radicalitat dels **atacs** d'aquells que van pel món d'abanderats del catolicisme. O dels fundadors de **Vox**, que només es recorden dels papes que els interessa i que són permanents instigadors del conflicte i

l'exclusió. No qui crida més alt o es mostra més indignat, ha de tenir més raó.

En canvi, acumulem una llarga llista de nomenaments que no han agradat gens als sectors catòlics catalanistes. S'han criticat nomenaments. Però, fins i tot sorpresos i perplexos per la presumpta desconfiança amb el clergat català, no hi ha hagut reaccions tan viscerals, tan denigrants per a les persones com les que està patint Planellas, ni s'ha estripat cap carnet. En tot cas, només ha provocat un silenciós allunyament d'una comunitat eclesial que no veia la seva església prou arrelada al país. I, en general, les comunitats diocesanes afectades han acollit amb bona disposició els seus bisbes. Hi ha hagut queixes i protestes, però no s'ha muntat cap *cristo* supremacista i nacionalista com el que va **començar** dissabte i no ha aturat ningú. I no deixa de ser curiós que els bisbes independentistes divideixin l'Església, i que els que no ho són no la divideixin i hagin de fer content a tothom.

L'estelada de Jafre

Bé. Quina és l'excusa contra Planellas? Que en una de les parròquies d'on era rector el 2013 s'hi

va penjar una bandera independentista. Una **polèmica** que no s'aguanta per enlloc.

Primer pel context. El 2013 no estàvem en un context de polarització com el que va generar la resposta a l'1-O. Tampoc s'aguanta pels fets. Jafre és una de les vuit parròquies de l'Empordà que Planellas atenia pastoralment. Òbviament, la seva feina a la Facultat de Teologia no li deixava gaire temps per anar penjant i traient banderes a vuit campanars. Tothom sap que en aquests pobles sense rector és la gent de la parròquia qui fa i desfà. El rector prou feina té a recórrer la comarca els caps de setmana o a atendre urgències sacramentals. Qui sembla que tenia poca feina era la dona d'**Albert Boadella** que va muntar el seu sacramental per l'estelada.

Com va explicar Planellas a l'*ABC*, estem parlant de parròquies que en absència d'un rector estable normalment les gestiona el mateix poble. Moltes vegades aquests mossens ni tan sols porten les claus de les parròquies, perquè en lloc d'anar en cotxe haurien de llogar un tràiler. Però tota la polèmica es basa en la resposta a una trucada imprevista d'un periodista que el que buscava era inflar la tensió, comprometre el bisbe

de Girona, i demostrar la teoria del seu diari que a Catalunya sobren bisbes catalans i que caldria fer com va fer **Rouco** amb el País Basc. Planellas, senzillament, se'l va treure de sobre.

El fet té tan poca transcendència que, de la gent que va intervenir en el nomenament de l'arquebisbe de Tarragona, molts ni tant sols en tenien constància. I els que n'eren conscients, no hi van donar cap mena d'importància perquè formava part del dossier contra el bisbe **Pardo**, no contra Planellas, que només passava per allà. "Li repeteixo que la bandera la posa el poble, no la parròquia". Però, per molt que ho repetís, l'*ABC* volia la seva història de Pardo-el-bisbe-català-independentista-radical.

El que s'ha valorat de Planellas per fer-lo bisbe, i és sobradament conegut, és tota una altra cosa.

L'Església, actor polític

Tothom ha vist clar que a Tarragona convenia un bisbe català. I tothom és tothom. Fins i tot els qui us podeu pensar que no ho veien tant clar. Potser això és el que més ha molestat als qui volen utilitzar l'Església com un actor polí-

tic contra el procés. Que a més són els que parlen amb orgull de l'Església espanyola però que s'exalten quan es parla d'Església catalana.

Però si s'ha optat per Planellas no és pel que posa al seu DNI, sinó perquè la seva sintonia amb la renovació assenyada i la sensibilitat social del papa Francesc és total. I perquè tothom que ha treballat amb ell coneix la seva capacitat d'escoltar i de generar diàleg i consens. Un bisbe de tothom, com ell mateix ha dit. També persona discreta i, com els que acaben sent els millors bisbes, sense ambicions episcopals. Alhora, com va dir l'arquebisbe **Pujol**, perquè és un dels millors teòlegs que tenim avui a Catalunya, cosa que pot aportar molt a l'episcopat català.

Joan Planellas també aporta una altra cosa. Ho va dibuixar molt bé ell mateix en una **entrevista** que li feia **Ignasi Miranda** aquest diumenge al vespre a Ràdio Estel, just acabat de nomenar.

La realitat nacional de Catalunya

L'episcopat català, les darreres dècades, no ha deixat de recordar que l'estima a la pàtria, a la llengua, a la pròpia cultura, i a les seves peculia-

ritats, també és de bons cristians. En el cas concret de Catalunya, el magisteri dels bisbes (en documents avalats per la Santa Seu) han **donat fe** de "la realitat nacional de Catalunya". Al mateix temps, no s'ha cansat de **recordar** que l'articulació política concreta d'aquesta realitat ja no és competència eclesial i, per tant, que hi ha una "legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles". Ser independentista o constitucionalista no és una qüestió moral. La moralitat es juga amb els mètodes i formes per assolir aquests objectius.

Planellas ho recollia en l'entrevista explicant que "el que diu l'Església sobre aquestes qüestions és que hem de manifestar el nostre profund amor al país, i posar-nos al seu servei. Perquè sentim la urgència d'anunciar-hi la Bona Nova de Jesucrist i el seu Regne. Aquest és el tresor més gran". I el teòleg hi afegia: "El que diu la constitució pastoral *Gaudium et Spes* del Concili Vaticà II, sobre l'Església en el món, és que l'Església no s'identifica amb cap opció política ni està lligada a cap sistema polític. Decidir la forma concreta de cara al futur del nostre poble, en el marc del reconeixement d'uns

drets propis i una identitat, pertany als polítics. No pertany a l'Església”.

Aquest discurs episcopal de reconeixement de la realitat cultural, política i històrica del país, potser havia quedat una mica difosa en el discurs episcopal després de l'1-O. Planellas no hi ha cap dubte que contribuirà a enfortir-lo. Potser això és precisament el que no agrada.

La concòrdia

Però, al mateix temps, Planellas recull un altre pol que ha marcat el discurs de l'episcopat català els darrers anys, el de la **concòrdia** i la convivència. Sosté Planellas: “En aquests moments l'Església ha de ser element de cohesió que contribueixi a guarir ferides. Hem patit molt aquests darrers temps. Ho he vist jo a les nostres parròquies per aquests problemes i desencontres que hi ha hagut. I a l'Església ara ens toca calmar cors exaltats, temperar els ànims, guarir ferides, fer el ministeri del consol i ser de tots. Jo lluitaré perquè pugui ser el bisbe de tothom, per integrar tothom, i no pas d'un determinat bàndol, o d'un

partit o grup, com sembla que se'm vol posar. L'Església és per acollir a tothom”.

I, finalment, aquests dos manaments -la realitat nacional i concòrdia- es resumeixen en un: “El repte que tenim és aquesta Església en sortida que diu el papa Francesc, evangelitzadora i missionera. Per això és la unitat pastoral de les Esglésies a Catalunya. Hem de treballar units com mai. En el moment actual el que ha de fer l'Església és anunciar l'Evangelí, deixar-se d'històries i retornar a l'Evangelí. El Concili Vaticà II va ser preguntar-se a l'Església, ‘què diu de tu mateixa?’ I la resposta és retornar cap a Crist, retornar a l'Evangelí. Aquesta és la novetat que tenim per aportar. Això s'ha de fer una actitud propositiva, oberta, de diàleg. L'Evangelí ni es posposa, ni s'imposa: es proposa”.

Resumint, el que aporta Planellas és un equilibri entre aquests dos factors que no pot abandonar l'Església en qualsevol realitat temporal: l'arrelament, coneixent i estima de la seva realitat, i ser lloc de trobada i reconciliació. En aquest sentit, el nou tàndem que es configura

entre Omella a Barcelona i Planellas a Tarragona, si funciona, pot ser providencial.

Contra la concòrdia

No deixa de ser curiós que un anticlerical com Boadella sigui el que fa una **crida** a no posar més la creueta de l'Església perquè han nomenat un bisbe separatista. I que s'hi sumi el cor integrista a qui no agrada ni Planellas, ni Omella, ni el papa Francesc, perquè **no estima** prou Espanya. Com deia Planellas, “que posin la bandera espanyola a casa seva, si la volen”, però que no ens facin passar un test d'espanyolitat a cada bisbe que nomena Francesc.

De fet, saben que trobo a faltar? Algun bisbe d'un congregació religiosa. Fa molts anys que no en tenim cap a Catalunya. Crec que des de 1927 quan es va nomenar el bisbe **Perelló**, Missioner del Sagrat Cor, a Vic. En canvi, de colors polítics tenim una mica de tot.

Fotografia: Morguefile | Lauramusikanski.

Ser i sentir-se mare

JESÚS RENAU
A VISIÓ POSITIVA

Estem ben assegurats en un banc del passeig. El sol d'abril escalfa i no molesta. Dissabte al matí passen pocs cotxes i la nostra conversa és realment interessant. M'adono que soc bastant ignorant del tema que ens ocupa, i la curiositat augmenta ràpidament, fins que em brolla la pregunta: «Què és el que sentiu les mares pels vostres fills; quina consciència teniu del que significa ser mare?» La teva mirada és intel·ligent, i en el silenci que precedeix a la resposta noto un augment de la dimensió afectiva, com si em diguessis: «Quina pregunta! Tindria tant a dir que necessito callar uns instants.»

«Ser mare et lliga per a tota la vida... No et pensis que és tan sols mentre el fill depèn de tu i et

necessita. No, és per a tota la vida. La maternitat va variant, es va adaptant; es viu en silencis, en gestos i accions. Comporta un cert patiment, que del tot no marxa mai, ni tan sols quan els fills són grans i han establert encertadament la seva vida. Sempre ets la mare, fins que et moris. Es pateix de moltes maneres, i també en el gaudir hi ha una gran varietat de formes. Dubtes, interrogants, goig immens, dolor, limitació, acord intern, crítica, mals humors i cansaments, molts cansaments.»

Ara em miro com preguntant-me si el que estàs dient resulta que m'interessa de debò o ha sigut una pregunta de passeig matinal. Saps, però, que m'interessa, perquè no soc mare ni

pare. I, quan notes la vertadera intenció de la pregunta dius: «Sí, sempre ets mare, sempre estàs a punt d'una bona o mala notícia; però ho vius per dintre. No és angoixa, és alerta, com un sentit obert a la vida. Estàs endollada a una energia especial de cara als fills.

»A mi el que m'ajuda molt és tenir espais de treball on sento que soc jo, que rendeix; que tinc una feina, una carrera, unes opcions, i miro de viure-ho intensament... Després, quan torno a casa –i no em refereixo tan sols a la casa física–, el que ofereixo a la meva filla és la meva persona, li regalo el que soc i com soc, precisament

perquè he treballat i m'he sentit reconeguda. M'entens?»

–Puc entendre el discurs, però el fons de la qüestió, aquesta energia, se m'escapa.

–Home, entenc molt bé que se t'escapi.

–Saps què penso? Déu potser és més mare que pare.

Tots dos acabem rient.

Fotografia: Teacake / Morguefile.

“Per tornar cap a Jesús no cal esperar cap ordre”

JOSEP LLUNELL
A LES HOMILIES A SANT FELIP NERI

Es poden fer tota mena d'estudis. Es poden temptejar tota mena de diagnòstics. Però, el realment cert, avui, és que el món necessita nova saba per a viure amb autenticitat i dignitat. Les esglésies pretenen oferir alè i esperança. Les multituds pobres del planeta reclamen justícia, treball i pa. Occident ja no sap com sortir d'aquesta tristor mal dissimulada que cap precari benestar aconsegueix ocultar o amagar. El problema real no és solament de canvis polítics ni de renovacions teològiques que a la majoria no els diuen res. Res de res. El problema real és com viure.

Necessitem quelcom semblant al foc que Jesús va encendre en el breu pas per la terra: la seva

mística, la seva lucidesa, el seu esperit crític, la seva passió per l'home. Necessitem persones com Ell. Paraules com les seves. Esperança i amor com els seus.

Necessitem retornar cap a Jesús. Des del començament, els cristians van creure i veure que Ell podia guiar les persones. Amb el seu conegut llenguatge, el quart evangeli ens el presenta com el pastor capaç d'alliberar les ovelles perdudes i conduir-les cap a un país nou de vida i de dignitat.

Jesús no imposa res, no força ningú. Crida cadascú pel seu nom propi. Per Jesús no hi ha masses, hi ha persones. Això és decisiu: no fer cas de

veus estranyes. Sempre que l'Església ha buscat renovar-se, ha iniciat un retorn cap a Jesús.

Com s'ha recordat tantes vegades "segueix-me" és la primera i l'última paraula de Jesús a Pere. Tornar cap a Jesús no és tasca exclusiva del Papa ni dels bisbes. Tots els creients som responsables d'aquesta crida i d'aquesta feina. Per tornar cap a Jesús no cal esperar cap ordre. Francesc d'Assís no va esperar a que l'Església del seu temps prengués no sé quines decisions

i determinis. Ell mateix es va convertir a l'evangeli i va encetar l'aventura de seguir Jesús amb veritable autenticitat.

Què esperem nosaltres per a desvetllar-nos i seguir Jesús i el seu Evangeli? Si fem cas de la mandra o de la covardia ho tenim perdut.

4t Diumenge de Pasqua. Cicle C.
JOSEP LLUNELL | [LLEGIR AL WEB](#)

Omella: “El Síndic ha de defensar totes les víctimes d’abusos, no només les de l’Església”

El Síndic de Greuges de Catalunya, **Rafael Ribó**, ha **presentat** aquest dimarts un servei específic d’atenció a les víctimes dels abusos dins de l’Església catòlica i ha presentat una comissió per atendre aquests casos i proposar mesures de reparació per part de l’Església.

Aquest mateix dimarts, el cardenal Joan Josep Omella ha valorat aquesta iniciativa del Síndic, recollint el parer dels bisbats i les congregacions religioses de Catalunya afectades. Omella ha destacat la disposició de l’Església a participar en qualsevol iniciativa encaminada a erradicar els abusos a menors, però també ha mostrat la perplexitat per la creació d’un servei enfo-

cat només als abusos a l’Església. “M’ha sorprès una comissió del Síndic de Greuges només per l’Església catòlica. Crec que ha de ser una iniciativa per erradicar tots els abusos i ajudar totes les víctimes, i no només les de l’Església catòlica. Nosaltres col·laborarem, però com a defensor del poble ho ha de ser totes víctimes”, ha explicat el cardenal. “Sinó és una mica sectari. Hem de defensar les víctimes a tot arreu”, hi ha afegit.

Omella ha lamentat que limitar l’abast d’aquest tema a l’eclesiàstic, “dona la impressió que l’Església catòlica és la pederasta. Hi ha alguns capellans pederastes, no la majoria”. El cardenal

ha demanat evitar “excloure o demonitzar una part de la societat” i ha dit que cal “anar en un àmbit de col·laboració per erradicar el mal i no per perseguir un estament”.

Treballar conjuntament contra tots els abusos

Davant la iniciativa del Síndic, el cardenal ha remarcat que tota l'Església treballa “per erradicar la lacra dels abusos sexuals. Jo desitjo en nom de l'Església de Catalunya, dels bisbats i de tots els religiosos, treballar conjuntament amb les institucions: volem acabar amb això i hem de treballar entre tots”.

Alhora, ha posat l'accent en què avui “l'Església treballa molt la prevenció i la vigilància i la formació dels seus candidats a la vida religiosa”.

Alhora, que cal “reconèixer el treball de religiosos i preveres, donant gràcies per la generositat del que fan”.

I ha insistit en que “l'Església està disposada a aclarir tots els abusos: el que estem fent és portar totes les denúncies als tribunals civils i també als tribunals eclesiàstics quan afecta a eclesiàstics”.

En una nota que s'ha emès després d'aquestes declaracions, els bisbats i les institucions religioses donen “suport a les millores de la protecció dels menors a Catalunya plantejades pel Síndic de Greuges que estiguin dintre del marc de competències que li atorga l'Estatut”. Alhora que això respon a “la línia ja establerta de treball marcada per la Santa Seu els últims

anys.” També es recorda que “el culte religiós és un àmbit absent de les competències de supervisió de la Sindicatura, delimitades per l'article 78.1 de l'Estatut d'Autonomia”.

A la presentació de la Comissió del Síndic, s'ha explicat que es pretén crear un procediment de reparació per facilitar a les víctimes d'abús sexual una via per sol·licitar una reparació per part de l'Església. **Josep Tamarit**, membre de la Comissió, ha explicat que “la comissió pot fer propostes perquè la institució afectada faci les reparacions pertinents” i que això es plantejarà en cada cas de les persones que s'adrecin al Síndic.

Juliana Mudarra: “Naixerà una altra forma de vida religiosa dins l'Església”

“Feliç sí, preocupada per l'entorn, moltíssim”. Una gran energia vital es barreja amb el neguit constant de la germana **Juliana Mudarra Gisbert**. És patidora de mena i se sent impotent davant de la injustícia. “Si el mateix Jesús no ho va arreglar tot, què puc pretendre jo?” Conscient dels seus límits, s'agafa al tarannà del sembrador: “Fem el bé i ja es recollirà!”. Amb ella sumem una nova veu a la col·lecció d'articles sobre **dones i Església**. Expliquem qui és i com pensa aquesta religiosa de la congregació de les Dominiques de l'Anunciata.

Nascuda a Girona, té 69 anys i prové d'una família senzilla. Juliana Mudarra -la Juli, pels de casa- és una persona desperta i sensible. Tot la fa feliç. Tan aviat es distreu amb la feina senzilla de casa, com llegeix i subratlla llibres complexos del filòsof **Raimon Panikkar**. Té una important vessant creativa: li agrada pintar, fer de perruquera, cuinar, anar cinema, al teatre i ballar a la plaça per festa major. “Això m'ajuda a tenir els ulls oberts”, diu.

Aquesta religiosa ja està jubilada, però dona un cop de mà allà on li ho demanen. Explica que el primer voluntariat el té a casa, amb les germa-

nes grans de la comunitat. També fa catequesi d'infants a l'escola i reforç de català i castellà a alumnes nouvinguts. A l'ESO dinamitza un taller de lectura. "M'hi trobo molt bé", diu. A l'arxiprestat d'Horta, col·labora amb el projecte interparroquial **Caliu Espai d'acolliment**, dedicat a persones sense sostre o en situació de pobresa. En aquest vídeo la veiem fent reforç de català al **Joel**, que fa pocs mesos va arribar d'Hondures i està aprenent el català.

Juliana Mudarra va créixer al poble d'Anglès. Més tard la seva família viu a Les Planes d'Hostoles. La seva mare, de les Guillerries, de ben joveneta

va baixar a servir al poble de la Celler. Primer en un bar i després a la fàbrica a Anglès. El pare, andalús, treballava a l'explotació minera dels pous d'Osor i més tard va fer de paleta. "A casa no ens podíem permetre cap luxe: no sé què són les joguines d'infància, el meu germà i jo vàrem aprendre a viure amb poques coses". Mudarra explica que el seu pare "no va parar de treballar fins que no va portar tots els germans aquí". També diu que "es va integrar i va estimar molt Catalunya". La feina li va generar una malaltia als pulmons i va morir força jove.

Infància i escoltisme

Parla amb nostàlgia de la seva infantesa i joventut al poble: "És una de les etapes vitals més boniques". Primer va estudiar a l'escola pública i després a les germanes dominiques del poble. "Recordo que m'escapava del pati per anar a tocar el piano". D'oïda ha tocat també la guitarra i l'harmonica. De més gran ha estudiat solfeig i flauta. Li hauria agradat fer música i belles arts. Però no estava al seu abast, ho tenien assumit. Juliana Mudarra fa comerç i, en acabar els estudis, entra a treballar en el laboratori de la fàbrica del poble, Indústries Burés. "Llavors no sabíem què era l'atur".

De la seva infància també explica que va estar molts anys en un agrupament escolta. "El meu germà també, això pels meus pares va suposar un gran esforç". Primer com a nena, més tard, assumint alguna responsabilitat. "A l'escoltisme, li dec part de la meva vocació". Amb 18 anys entra a la congregació de les Dominiques de l'Anunciata del Pare Coll de Vic.

Recorda sortir "amb una colla meravellosa", amb alguns dels quals encara es troben. L'opció per la vida religiosa l'atribueix a tot un entorn: "No sé si és Déu o la bonança d'una època en què les coses eren massa boniques, tenia una família, una escola, uns amics, l'escoltisme, la parròquia... Va ser un entorn de testimoniatge fantàstic". Amb 17 anys ja ho pensava, de fer-se religiosa. Però tenia el germà més petit estudiant als salesians del Tibidabo i no volia deixar sols els seus pares. Quan el germà els va dir que volia tornar a casa, ella va pensar "ara és la meva".

"Vaig entrar a la congregació en contra de tothom"

Els de casa no van rebre bé la decisió. Fins i tot les germanes de congregació li deien que

venien temps de canvi, que s'esperés. “Jo vaig entrar, precisament, en contra de tothom, sempre he estat una mica rebel”. Els meus pares no ho entenien i d'altres li preguntaven si l'havia deixat el xicot. “De vegades busques respostes i no les trobes. Per què em vaig fer dominica? Per pressió ben segur que no. Per què t'enamores d'un i no d'un altre? No ho sé... és quelcom misteriós”. Expressar com és la crida de Déu no sempre és fàcil.

La primera setmana de setembre del 1968, acabada la festa major a l'estiu i acompanyada de tota la família i els amics de la colla, arriba a la casa mare de Vic amb autocar. “La companya amb qui ens vam trobar a la porta, l'Eulàlia Vivet, de Taradell, és una de les amistats meravelloses que hem mantingut les dues famílies”. Ha viscut amb ella durant uns anys a la comunitat d'Horta i, Vivet, ara és responsable de la comunitat d'Elisabets i també de la **Residència Universitària d'Elisabets**.

El noviciat de Vic va ser per a Juliana “una època de molta vida”. Allà comparteix la formació amb germanes de Valladolid, de León i d'altres parts d'Espanya, i el castellà s'estableix com a

llengua vehicular, malgrat ser una congregació fundada a Catalunya. Diu que “no era una època reivindicativa”, però que entre les catalanes parlaven català.

Puig d'Olena: una llar amb pocs recursos

Dins la congregació ha coordinat els equips de pastoral de les escoles on ha treballat i ha sigut priora de tres comunitats: Montcada i Reixac, Puig d'Olena i Horta. “Una responsabilitat compartida amb les germanes”, puntualitza. La **casa de Puig d'Olena** és el lloc que més l'ha marcat. És el centre d'atenció a la infància que les germanes dominiques tenen a Sant Quirze Safaja. “L'equip d'educadors han fet i estan fent d'aquella casa una llar amb molts problemes i pocs recursos”. Mudarra hi va estar tres anys de responsable de la comunitat i va col·laborar en el centre. Reconeix que en aquell moment hi havia molts nens i no se sentia amb forces per continuar-hi més temps.

La casa es va fundar a l'època de la república, el 1933, per atendre els malalts de tuberculosi. “Hi va morir Màrius Torres”, apunta. En temps de postguerra, un cop superada la malaltia, Puig

d'Olena es va convertir en un internat femení. El 1989 es va constituir com a CRAE Mare de Déu del Roser. Actualment hi viuen 24 infants i adolescents que es troben en situació de desamparament familiar. "El centre està en bones mans, amb un bon equip d'educadors i **Ernest Vilaplana** com a director". La comunitat hi està present i ajuda amb tot el que pot.

"A l'escola ho he après tot"

Defineix el temps que ha dedicat a l'escola com "la gran experiència de relació humana". Es refereix a "la xarxa de relació entre pares,

mestres i alumnes" i assegura que "costa molt de deixar". Amb 22 anys posa el peu a la seva primera escola, Santa Rosa de Lima, al carrer Xapí de Barcelona. "Una escola petita, familiar, una experiència preciosa", descriu. El centre va tancar al cap de pocs anys, però manté encara la relació amb antics alumnes.

Després de fer magisteri, va estudiar també psicopedagogia. En aquell moment estava a Montcada i Reixac. "Una experiència gran de vida durant anys amb la comunitat, comunitats de l'entorn, Reixac! El nostre tresor amb la comunitat de germanes i amb mossèn **Josep Maria i Pep Rius** al davant", explica.

Ha treballat en sis centres diferents: "A l'escola ho he après tot". Quan va tenir la mare malalta, la congregació la va acollir a la infermeria de Vic "com una germana més". "Sempre en donaré gràcies", assegura. Mentre la cuidava, feia unes hores a l'escola de Vic. Hi va estar quatre anys i ho va combinar amb unes hores més a l'escola de Barcelona. Després treballa 18 anys a **Santa Coloma de Gramenet**, cinc anys més a **Amílcar**, a Virrei Amat, i cinc anys més a l'escola de **Cerdanyola**.

En tot aquest itinerari, la comunitat de religioses on ha viscut ha tingut un paper fonamental: "Avui quan vaig a Vic, és la meva comunitat; quan vaig a Santa Coloma, és la meva comunitat... això dona molta amplitud". Una perspectiva que també ha guanyat vivint la fe amb altres creients, més enllà de la seva comunitat.

Un Jesús de carrer i de pocs sermons

En l'àmbit més personal, reconeix que la seva fe "és molt feble, poc segura". També creu que ha canviat respecte quan era jove: "La meva fe i la meva adhesió a Jesús no són les mateixes ara que als divuit anys, llavors sembla que t'emportes el món". Sense fer renúncies, el pas dels anys li ha aportat noves perspectives. "Jesús continua sent el meu referent i avui continua donant sentit a la meva vida i compromís".

"He conegut un Déu pare misericordiós, del que ens han parlat molt poc. No vull un Déu de l'Antic Testament". A què es refereix concretament? "El projecte de Jesús no és tancat ni al temple, ni a la sinagoga ni a les esglésies, és al carrer, a les places i pobles, amb la persona humana sempre al mig i amb molt pocs sermons".

I això com es tradueix a la comunitat cristiana d'avui? “Em preocupa molt aquesta Església encara tan encarcerada i jerarquitzada, sobretot pel paper que hi tenim les dones. Hi ha molt per fer!”. Creu que és possible la coexistència de comunitats petites al voltant d'aquest altre model. Però que la gent jove li diu: “Juli, jo em sento creient, vull aquest Evangelí, però no crec en aquesta Església jeràrquica”.

Ella els respon que “un pomer té pomes boníssimes, i algunes estan podrides; però això no vol dir que tinguem una Església podrida; tenim una Església humana, feble”. Creu que la situació requereix que cadascú es replantegi com viu i amb qui viu la fe. “Tenim un **papa Francesc** que és molt obert, però també comunitats de parròquies molt conservadores”, diferencia.

La cultura religiosa, a l'aula

També es mostra crítica amb el currículum de la classe de religió. Durant anys Juliana Mudarra ha impartit cultura religiosa a classe. “Quin problema hi tenen els nostres bisbes? El cardenal Jubany ens deixava fer cultura religiosa, també la celebració penitencial comunitària”. Considera

que si aquesta pràctica s'hagués estès “els nostres nanos haurien sortit amb una altra visió del tema religiós”. Té molt clar que “escola religiosa no vol dir fer cristians”, sinó donar la informació a l'aula i oferir “oportunitats de fe” en altres espais; per exemple, per Nadal o per Pasqua, amb la celebració de l'eucaristia i el treball de la interioritat i la pregària.

El diàleg interreligiós és a la seva llista de reptes eclesials. “La congregació i la FEDAC estan a l'aguait amb aquest tema”, assegura. En particular, Juliana s'ha implicat amb els parlaments de les religions: “Siguis musulmà, budista o sikh, hem de fer un camí junts, no pot ser que encara creiem que tenim el patrimoni de la fe i de la veritat”.

No és que pensi que l'Església no avanci en aquest sentit. Però sí que té la sensació que, per a alguns, “fer un pas tots junts implica perdre el nostre tresor”. En contrast, Mudarra recorda que **Panikkar** animava a conèixer millor la pròpia religió per comprendre la de l'altre. I que això no implica renunciar a la pròpia identitat. Juliana troba a faltar una lectura més a fons de l'obra d'aquest pensador: “Què ens diu del di-

àleg interreligiós? Què ens diu de la creença? Què ens diu de la diversitat?”

“Soc una lluitadora pel país”

Les seves militàncies no acaben en l'àmbit educatiu i eclesial. “Soc una lluitadora pel país, igual que el pare Coll”, afirma. En un món que descriu com a “conflictiu” i amb dificultats d'entesa, reivindica la defensa de Catalunya. En parlem en una sala de l'escola FEDAC Horta. En aquest centre, durant el referèndum de l'1 d'octubre del 2017, es van viure **fortes càrregues policials**. Mira per la finestra i encara s'esgarrafa. “Aquí va haver-hi moltes pallisses, tot i que al judici va sortir que hi havia tanta violència que la policia va haver de marxar: és mentida!”. El centre va obrir portes l'1-O. Malgrat que els mesos van passant, la ferida continua oberta, amb la dificultat afegida de l'autocensura. “Hem passat de parlar amb normalitat sobre la situació política a Catalunya, a no parlar de res per por”.

Des del punt de vista educatiu, creu que és un sense sentit: “No s'entén! Estem educant!”. Ens en parla amb un llaç groc a la solapa de la jaqueta: “Pels meus amics que estan a la presó”, diu.

Però reconeix que no es pronuncia ni obre converses amb els alumnes, marca distància i els demana que en parlin a casa. “Hi ha mestres que ho pateixen molt”, assegura.

El pare Coll, un enamorat de l'ensenyament

“M’imagino el pare Coll: en aquella època alguns li deien que estava boig, avui el trobaríem a les perifèries”. La dèria de **sant Francesc Coll** va ser “donar cultura”, explica Mudarra. De perfil itinerant, va ser contemporani del pare **Antoni Maria Claret**. Però a diferència del fundador dels claretians, Francesc Coll no va deixar cap biografia: “No tenim grans escrits del pare Coll; en una època de guerra, va viure l'exclaustració”.

El que sí que sap és que “el pare Coll va ser un enamorat de Jesús i de l'ensenyament, un home decidit i reivindicatiu”. Va fundar la congregació per crear comunitats i escoles, especialment per a l'ensenyament de les nenes en

un moment de molta manca. “Volia que les germanes es prepararessin i tinguessin títols oficials. Volia alguna cosa més que resar i fer labors a les classes”. Considera així que “el pare Coll no anava desenfocat”.

Una altra forma de vida religiosa

D'ençà d'aquell moment fundacional, avui Europa viu una davallada de vocacions. En canvi, les dominiques de l'Anunciata tenen moltes novícies a l'Àsia i a l'Àfrica: “El mateix que va passar aquí als anys cinquanta”. Juliana explica que la majoria de congregacions fa temps que es plantegen la manera i el sentit de transmetre el carisma. “La vida religiosa ens ha servit un segle i un altre i potser ara s'ha de plantejar d'una altra manera”. Sense desànim ni derrotismes, està convençuda que “naixerà una altra forma, una altra manera de viure la vida religiosa dins l'Església i el món”. Una nova època, de poques congregacions i amb grups petits: “L'Evangeli no morirà”, hi afegeix.

Si mirem la trajectòria de la seva congregació, els **10 anys de la FEDAC** són tota una fita històrica. És un bon exemple de missió compartida amb l'equip de laics. La fundació agrupa les 24 escoles de les Dominiques de l'Anunciata. El lema d'aquest aniversari parla de la passió per educar: “Sembla que la passió per educar sigui una cosa nova, però té una història de molts anys, potser sense tanta imatge, sense tants recursos, sense tants projectes”.

Es mostra crítica amb “la lluita de la pública i la privada” i no troba que tingui sentit entrar en dinàmiques de competitivitat. Si mira el futur veu tot un canvi de model. “A nosaltres ens toca retirar-nos, la FEDAC i tot aquest jovent ha agafat el relleu del nostre carisma”. Amb tot, no perd l'esperança: “Com diu la cançó, ens en sortirem!”

El cristianisme que vol la pau a Irlanda del Nord

Aquest abril ha fet 21 anys de la signatura del l'acord de Divendres Sant (**Good Friday Agreement**). Un acord que va marcar el final d'un conflicte de més de 30 anys entre unionistes i republicans a Irlanda del Nord. També s'ha conegut com un conflicte entre catòlics i protestants. L'aniversari ha estat marcat per la notícia de l'assassinat de la jove **periodista Lyra McKee**. El 18 d'abril, Lyra va rebre trets durant una sèrie de disturbis a la ciutat de Derry/Londonderry. Un grup de dissidents republicans de la banda que va signar l'acord de pau el 1998 (l'IRA), s'ha atribuït l'atac.

Sovint, els conflictes tenen base en la repartició del poder, i aquesta no és una excepció. **Jaume Castan**, polític català que ha estat professor a la Queen's University de Belfast explica que "això no és un conflicte entre dues religions, entre dues branques del cristianisme, no és un

conflicte entre catòlics i protestants, no és un conflicte on el camp de batalla sigui la doctrina, o sigui la reforma de Luter, o el que diu el Sant Pare. Aquest és un conflicte polític, territorial, on com a molt, la qüestió religiosa juga un paper diferenciador entre les comunitats, però no és ni de lluny el pal de paller del que passa al Nord d'Irlanda. L'arrel del problema és territorial, polític, sobre si Irlanda del Nord ha de ser un territori britànic o ha de ser un territori que es reunifiqui amb la República d'Irlanda."

Així i tot, **Nuhét Sandal**, professora de Ciències polítiques a la Universitat d'Ohio, insisteix que hi ha aspectes religiosos que han de ser apuntats. "Els unionistes, a favor de continuar dintre del Regne Unit, són majoritàriament protestants; i els republicans, que voldrien ser annexats a la República d'Irlanda, són principalment catòlics".

De la violència a la pau

Peter Sheridan, director de Cooperation Ireland, institució que treballa per reforçar els vincles entre les diverses comunitats després dels acords de pau, remarca l'impacte de l'assassinat de McKee en aquest context: "Que aquest fet esdevingués en Divendres Sant ha estat commovedor, significa un atac al procés de pau, donat que la majoria dels ciutadans de l'illa d'Irlanda donen suport a l'acord. Un dels punts principals d'aquest acord era i és acabar amb la violència i apostar per la política. Tots lamentem molt aquest fet, el denunciem, i així demostrarem que el procés de pau triomfa." Els líders de les quatre principals esglésies a nord Irlanda: Catòlica, Protestant-Església Presbiteriana, Protestant-Església d'Irlanda, Protestant-Metodista, s'han pronunciat en contra d'aquest acte i confirmen que continuaran treballant per a una positiva transformació del conflicte com han fet al llarg de la història. Sandal explica que quan els aldarulls (*The Troubles*) van començar, a finals dels anys seixanta, els líders religiosos van negar inicialment que les religions tenien a veure amb les tensions, i van dubtar en pronunciar-se d'una manera o

l'altra. Però després de discursos incendiàries per part d'alguns polítics, els líders de les principals esglésies van començar a ser més actius i a pronunciar-se, van organitzar tallers i manifestacions conjuntes, i a fer manifestes les denúncies cap a la violència. Castan recorda: "Molts pastors i capellans a Belfast van jugar un paper important en relació a prevenir que persones joves s'iniciessin a grups armats, és a dir, que tant l'església catòlica com les diferents ramificacions de protestants, durant el conflicte, sobretot del 65 al 98, van jugar un rol en pro de la no-violència. També, molts capellans catòlics, van jugar un paper important en manifestacions sobre els drets civils als anys 60."

La visió dels líders religiosos

La incidència dels líders religiosos encara és clau avui. Així ens ho expliquen a Catalunya Religió dos dels líders religiosos de Derry/Londonderry: **Donal McKeown**, bisbe catòlic, i **Ken Good**, bisbe protestant - Església d'Irlanda, després de la mort de la periodista Lyra McKee. Els líders religiosos tenen un rol rellevant a Irlanda del Nord en el moment de guiar els que fan política i d'establir una estructura comuna

de ciutadania que sigui resilient davant de fets com l'assassinat de Lyra McKee, o qualsevol crisi de governança com ara el Brexit.

Es pot dir que els líders religiosos d'Irlanda del Nord han estat transformadors del conflicte?

K.G (Protestant): Alguns líders religiosos han treballat i encara treballen de valent per la construcció de pau entre comunitats, altres no tant. Històricament, alguns caps d'església han estat acusats de contribuir a crear més divisió i, fins i tot, en un nombre petit de casos, de potenciar el conflicte. Potser per a mi l'exemple més clar que els líders d'església poden transformar el conflicte és el del difunt doctor Ian Paisley, que va dirigir l'Església Presbiteriana Lliure durant molts anys. Cap al final dels seus dies, es va convertir en Primer Ministre d'Irlanda del Nord, i es va asseure al govern amb l'ex comandant de l'IRA i el negociador en cap del Sinn Féin, el difunt Martin McGuinness, llavors el primer ministre adjunt.

D.M (Catòlic): Els líders de l'església han estat considerats durant molt temps com a canals de comunicació tranquils. De fet, fa uns 15 anys,

alguns líders superiors van passar per un procés formatiu anomenat 'Partners in Transformation' liderat per les Escoles d'ecumenisme irlandès. A Derry, des dels temps dels bisbes Edward Daly i James Mehaffey a la dècada dels vuitanta, la confiança de l'Església ha estat liderada pels líders de les esglésies locals que treballen junts en l'acció social.

Què és el que fan els líders religiosos a Derry/Londonderry?

K.G: Els líders de les quatre principals esglésies d'Irlanda ens hem tornat més visibles en els nostres esforços per promoure la pau i donar exemple a la resta de la comunitat. Amb Donal McKeown treballem molt estretament per viure la nostra herència cristiana compartida. Gaudim d'una amistat fantàstica i intentem demostrar que, com a cristians, tenim molt més en comú que no camí que ens divideix. Això de vegades pot suposar un missatge difícil a Irlanda del Nord, però fem tot el possible. Quan s'ha produït violència a la nostra comunitat, publiquem declaracions conjuntes o visitem les famílies de les víctimes. Amb tota la humilitat, m'agradaria dir que crec que podria ser millor

per a la nostra societat que els líders religiosos parlessin més i els polítics parlessin menys.

D.M: Els líders de les esglésies ens trobem molt més que els líders polítics. De fet, el setembre passat, els quatre principals líders de l'església a Irlanda del Nord, van convocar una reunió convidant els principals líders dels partits polítics. Tots van assistir-hi. Un d'ells va admetre que no havien estat junts durant vuit mesos i que no haurien estat junts si no fos per l'església.

Què penseu sobre la mort de Lyra McKee?

D.M: L'assassinat d'aquesta periodista és part d'un panorama més ampli. S'ha d'entendre com a una part d'un tot. Hi ha molta alienació per part de molts joves a causa de la violència, la manca d'ocupació, l'addicció. El suïcidi està molt estès i és un signe de nihilisme, i també hi ha una llarga tradició d'atacar les autoritats cíviques com una manera de desfer-se de la ira. Com a líder i pastor religiós vull acompanyar les persones quan han patit fets traumàtics. També vull condemnar els que creuen que la violència resoldrà qualsevol cosa i estaré a punt per reunir-me amb ells per parlar-ne. I final-

ment, vull assegurar-me que els joves alienats no són simplement condemnats, acomiadats o demonitzats, han d'incloure's en la societat, en qualsevol futur compartit.

K.G: He parlat en veu alta i constant -igual que altres líders religiosos- contra la violència, com ara l'atac "New IRA" que va causar l'assassinat de Lyra McKee. Després de l'assassinat de Lyra, vaig demanar a la Nova IRA que es dissolgués (va ser una crida repetida pel cap de comandament adjunt). Jo estava indignat per l'assassinat. Els responsables afirmen ser llibertadors de la comunitat; en realitat, però, són els seus opressors. Vaig instar a la comunitat a girar l'esquena als homes de violència. I vaig fer una crida als que hi havia darrere de l'atac per reconèixer la futilitat del que estaven fent i acabar amb la seva violència. Val la pena assenyalar que després del recent i tràgic assassinat de la periodista Lyra McKee pel grup de dissidents, la seva família (d'origen catòlic) va triar la catedral de Saint Anne a Belfast (que pertany a la branca Església d'Irlanda) pel seu servei funerari perquè la consideraven com un espai compartit. I el servei va ser dut a terme conjuntament per un ministre de l'Església d'Irlanda i un sacerdot catòlic.

Com de visibles sou els líders religiosos avui?

K.G: Els líders religiosos han esdevingut més visibles en els últims temps: crec que això és especialment cert per als líders catòlics i de l'Església d'Irlanda, posant en relleu els arquebisbes d'Armagh, el Reverend Eamon Martin i el doctor Reverend Richard Clarke. No ens amaguem de les nostres diferències teològiques, que existeixen entre les nostres esglésies, però aquestes diferències no ens impedeixen treballar junts i establir bones relacions.

I, com ja he dit, els líders de les esglésies locals a Derry/Londonderry són molt "visibles". Per exemple, el Divendres Sant vaig participar en una passejada pública amb el bisbe Donal McKeown, el reverend Colin McKibben (església presbiteriana) i el reverend Richard Johnston (església metodista). Tots ens vam reunir amb el comandant adjunt del PSNI (cos policial) i altres líders cívics després de l'assassinat de la periodista Lyra McKee. Tots vam signar el llibre de condolença obert per l'alcalde. El bisbe McKeown i jo vam assistir a una vigília per pregar per Lyra McKee, juntament amb els líders dels cinc principals partits polítics.

D.M: El que fem els líders religiosos per reforçar els vincles entre nosaltres és actuar sempre que podem junts i en públic, i parlem plegats de manera no partidària. Ens fem visibles.

K.G: És molt important que es vegi que estem junts, no hi ha res d'artificial ni de superficial sobre les nostres accions o les nostres relacions. Els nostres actes són càlids, genuïns, sincers, i esperem que donin un exemple positiu de bones relacions amb la comunitat en general.

Com pot afectar el Brexit les múltiples iniciatives i associacions comunitàries?

D.M: La situació del Brexit es veu com una gran amenaça per a la vida econòmica i les esperances d'aquesta ciutat i comunitat. S'ha oposat per persones de totes les divisions polítiques i històriques.

K.G: Com a bisbe, la meva diòcesi se situa a cavall entre la frontera: una part és a Irlanda del Nord (la diòcesi de Derry) i una altra a la República d'Irlanda (diòcesi de Raphoe). Ja hem tingut una frontera dura, especialment durant el període de conflicte, però s'havia convertit pràcticament

en invisible des de la signatura de l'acord del Divendres Sant. Com a bisbe, potser no m'hauria de pronunciar sobre els mèrits o els desmèrits del Brexit; però em preocupa la repercussió que pot tenir sobre les comunitats si anem a una situació d'absència d'un Brexit acordat, és a dir, si acabem amb un Brexit dur.

Què estan fent els líders religiosos per reforçar el vincle entre les comunitats?

K.G: En primer lloc, prefereixo pensar en nosaltres com una comunitat, en lloc de com a diverses comunitats diferents. Sí, tenim diferències: hi ha diferències fins i tot dins de les famílies, però som una comunitat. La majoria de líders religiosos estem fent el que hem de fer: nosaltres prediquem l'evangeli de Crist. Jesús ens va ensenyar a estimar-nos els uns als altres, que tractéssim els altres de la manera que volíem que ens tractessin, que perdonéssim als nostres enemics. L'ensenyament de Jesús era absolutament inequívoc. Així doncs, volem escoltar les paraules de Jesús; compartir el seu ensenyament; i difondre la Bona Notícia.

Càritas Terrassa dona a conèixer als joves la seva tasca amb veïns vulnerables

Els joves són el futur de la societat i per aquest motiu a Càritas Terrassa treballen també perquè aquest col·lectiu conegui la situació de les persones més vulnerables de la diòcesi, que és la situació dels seus propis veïns. Per això els alumnes de secundària de l'Institut Ègara de Terrassa van visitar l'hort social de Les Fonts de Terrassa. A la visita els alumnes van conèixer en primera persona els participants que formen part del projecte de l'hort, així com les seves vivències i l'acció social de Càritas.

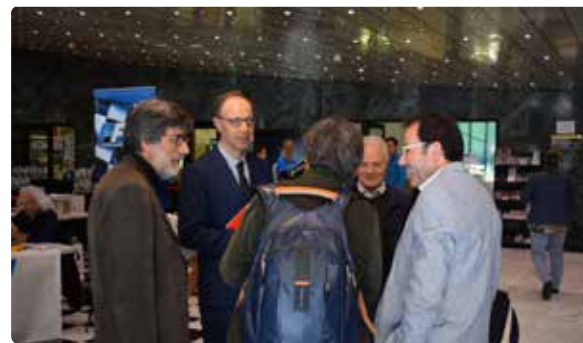
CÀRITAS TERRASSA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Jordi Curcó, nou president de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes

El que n'ha estat fins ara vicepresident, assumeix la presidència de l'entitat. Substitueix **Àngel León**, quinze anys al capdavant de l'agrupació. Curcó vol promoure una major presència de l'entitat en l'Església i societat lleidatanes i augmentar-ne la base social. Com a reptes ha apuntat la potenciació de la Romeria dels Fanaltes de Sant Jaume, que espera sigui declarada per la Generalitat Festa Tradicional d'Interès Nacional, i donar relleu a la devoció a l'apòstol. Enguany, ha anunciat, organitzaran la Primera Trobada de Jaumes.

AGRUPACIÓ ILERDENCA PESSEBRISTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Veritat, postveritat i *fake news* a la Càtedra de Pensament Cristià d'Urgell

Setzena edició de la Càtedra de Pensament Cristià, dissabte a Andorra sota el títol 'Veritat, Postveritat i *Fake news*'. L'arquebisbe d'Urgell **Joan-Enric Vives** va presidir la jornada en què es va convidar **Francesc Torralba** a parlar de 'El compromís amb la veritat. Discerniment cristià', i també **Carles Ruiz**, professor d'Ètica de la Universitat Ramon Llull i **Joan Garcia del Muro**, filòsof, assagista i autor de *Good bye, veritat*. S'hi van aplegar persones del món acadèmic, estudiants, catequistes, sacerdots, mestres i professors, laics i persones vinculades amb la pastoral.

BISBAT URGELL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Antoni Matabosch ingressa a la Reial Acadèmia Europea de Doctors

Doctor en Teologia, va ingressar com a acadèmic de número de la Reial Acadèmia Europea de Doctors-Barcelona 1914 dijous 25 d'abril al Saló d'Actes de Foment del Treball Nacional. Matabosch va llegir el discurs d'ingrés '**Societat Plural i religions**', en què traça un mapa religiós a Catalunya i Espanya, analitza l'evolució de l'ecumenisme i planteja els models d'encaix de les religions en la societat partint d'una perspectiva històrica de convivència interreligiosa. També proposa mesures per millorar el model aconfessional o de laïcitat positiva.

RAED | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La Joventut Obrera Cristiana celebra la Festa de l'Acció a Ciutat Meridiana

La JOC ha convocat dissabte la Festa de l'Acció d'enguany a la Plaça Roja de la Ciutat Meridiana. Sota el lema 'Joventut que lluita, joventut que es dignifica', el moviment celebra i reivindica la feina feta al voltant de les discriminacions. Es fixen en els joves que no gaudeixen d'unes condicions de vida dignes, tant en les relacions interpersonals, la implicació al barri, la salut mental, com en l'accés a un habitatge. La Festa de l'Acció és un espai de sensibilització i d'informació que busca fer xarxa.

JOVENTUT OBRERA CRISTIANA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Quin són els factors determinants de la pobresa en la gent gran?

Prop d'un centenar de persones es van reunir dimarts a la Sala de l'Espai Francesca Bonnemaison de Barcelona per analitzar quins són els factors determinants de la pobresa en la gent gran. Entre els assistents, hi havia representants d'institucions públiques, privades, d'institucions i residències de gent gran que han establert un debat a partir de la conferència sobre la matèria i dues taules rodones d'experts durant aquesta jornada organitzada per la Fundació Pere Tarrés i la Fundació Agrupació, sota el títol 'Pobresa i vellesa'.

FUNDACIÓ PERE TARRÉS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

L'Abat de Montserrat diu que l'Església està intentant "bastir ponts" al diàleg davant la situació a Catalunya

Ds, 04/05/2019 | La Vanguardia

El papa viatja a Bulgària per impulsar l'ecumenisme i afrontar la crisi de refugiats

DI, 06/05/2019 | TVE

S'inicien les obres de consolidació de l'Ermita de Sant Sebastià de Calaf

Dl, 06/05/2019 | Regió 7

La Generalitat es persona en el judici per la propietat de les 111 obres d'art de la Franja que es farà a Barbastre

Dm, 07/05/2019 | La Mañana

Vidal-Quadras apunta alt: acusa el papa Francesc d'independentista

Dc, 08/05/2019 | El Nacional

Protesten pel nomenament d'un arquebisbe independentista a Barcelona

Dc, 08/05/2019 | Antena 3

El Papa obligarà les diòcesis a tenir un taulell de queixes d'abusos sexuals

Dj, 09/05/2019 | La Vanguardia

Restaurat el tabernacle gòtic únic trobat a Aran l'any 2014

Dj, 09/05/2019 | Segre

Dilluns 13 de maig

▪ **Taula rodona sobre 'Conversa amb Lluís Duch', d'Ignasi Moreta.** 19 h. Llibreria Jaimes. Barcelona.

Dimarts 14 de maig

- **Tricentenari de Joan Baptista de La Salle.** 12.30 h. La Salle Campus Barcelona.
- **La memòria de l'altre, per Marta Marín-Dòmine.** 13:30 h. Facultat C. Polítiques i Sociologia - UAB.
- **Operació Verdaguer, per Carles Puigferrat.** 19 h. C.C.Terrassa.
- **Xavier Melloni i Josep-Ignasi Saranyana presenten 'La tradició cristiana', de Raimon Panikkar.** 19:30 h. AUSP, Seminari Barcelona.
- **La Mare de Déu i la societat, amb Àngel Rodríguez.** 19:30 h. Centre Cívic del Barri Vell. Girona.
- **Tallers d'Oració amb Francesc i Clara.** 19:30 h. Franciscanes Missioneres Immaculada Concepció. Barcelona.

Dimecres 15 de maig

- **Presentació de 'Jesús en guerra', de Daniel Arasa.** 18 h. Llibreria Claret. Barcelona.
- **Visita guiada de l'Església Lestonnac-BCN i Concert de Violoncel, amb alumnes de batxillerat.** 18:30 h Col·legi Lestonnac-BCN. Barcelona.
- **Joan Vilanova i Roset: el personatge i el seu entorn.** 19 h. Parròquia Sant Eugeni I, papa. Barcelona.
- **Dansa contemplativa.** 20 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.

Dijous 16 de maig

- **Presentació de 'Luter', d'Antoni Gelonch.** 19 h. Biblioteca Martorell.
- **Escola i espiritualitat.** 10:30 h. Biblioteca Seminari Tarragona.
- **Victòria Molins: reconeixement Mounier 2019.** 19 h. Facultat de Filosofia. Barcelona.
- **La ciutat com a espai comú,**

amb Saida Palou. 19 h. Palau Macaya. Barcelona.

- **Profetes laics a la societat actual, amb Joan Ortiz.** 19:30 h. Parròquia de Sant Josep. Mataró.
- **Creativitat i fidelitat, amb F. Torralba, B. Roman, J. M. Forcada i J. Aymar.** 20 h. Palace. Barcelona.
- **Conferència "Joaquim Ruyra".** 20 h. Església Pompeia. Barcelona.

Divendres 17 de maig

- **Meditació zen.** 8 h. Reial Monestir de Pedralbes. Barcelona.
- **Jornades de silenci contemplatiu.** Fins diumenge. Centre Francesc Palau. Barcelona.
- **Pius XII i l'Arxiu Secret del Vaticà.** 19 h. Fundació Maurí. La Garriga.
- **L'Escolania de Montserrat.** 19 h. Parròquia de Sant Vicenç de Sarrià.

Dissabte 18 de maig

- **Recés a Sant Martí del Montnegre.** Fins diumenge.

Organitza Caputxins de Catalunya. Sant Martí del Montnegre.

- **Pelegrinatge a Núria.** De 7:30 a 19:30 h. Parròquia Mare Déu Remei.
- **Diverfesta.** De 10 a 14 h. Fundació Salut Alta. Parc Gran Sol. Badalona.
- **Nous camins, nous somnis.** 10 h. Fraternitat Santa Clara. Vilobí.
- **Itinerari de natura.** De 16 a 19 h. Monestir de les Avellanès.
- **Concert Haydn sense Haydn.** 21 h. Església del Sagrat Cor. Barcelona.
- **Or i Canigó, de Jacint Verdaguer.** 21:30 h. Amics de les Arts i Joventuts Musicals. Terrassa.

Diumenge 19 de maig

- **Visita a les exposicions sobre Vidal i Barraquer i Verdaguer.** 12 h. Centre Cultural Terrassa.
- **51è aniversari Comunitat Sant'Egidio.** 17:30 h. Santa Maria del Mar. Barcelona.
- **Eucaristia del Consell d'Acció Catòlica.** 19 h. Parròquia de Santa Madrona. Barcelona.

El papa Francesc ha nomenat el capellà gironí Joan Planellas i Barnosell arquebisbe metropolità de Tarragona, en substitució de Mons. Jaume Pujol @PujoJaume. Desitgem que la seva tasca de pastor de l'Església de #Tarragona sigui un reflex de l'amor de Déu a tot el poble.

Stabat de Girona 1.5 mils
22:52 - 04 maig 19 - Twitter for Android

Joves dels projectes d'inserció col·laboren a la Cultura va de Festa fent el dinar. #LCVDF19 @Bcn_NouBarris @Cultura9b @dulseta @JuanfraTB @ivanzul @ToniParrilla

12:34 - 05 maig 19 - Twitter for Android

Dia intens de muntatge a #Montserrat amb #JaumePlensa L'escultura "Anna" ja pren forma, prèvia a la instal·lació a l'atri de la basílica. I també l'exposició de gravats al Museu Inaugurem divendres 10 de maig!

12:35 - 07 maig 19 - Twitter Web Client

"Podem canviar el món les nostres decisions de consum?" Els alumnes de 3r d'ESO seguim investigant aquest repte. Amb la xerrada de @serveisolidari sobre els diferents projectes solidaris d'@escolapiacat coneixem de 1a mà la realitat i ens ajuda en la nostra recerca #SUMMEM #ESO

12:50 - 07 maig 19 - Twitter Web Client

Aquest mes de maig, ha tingut lloc la trobada biennal entre la junta de la #URC i els bisbes de Catalunya. S'ha plantejat els reptes de la reestructuració de la #vidareligiosa i com contribuir a erradicar la cultura de l'abús sexual, econòmic, de poder i de consciència.

Explicació Barcelona 1.8 mils
12:25 - 06 maig 19 - Twitter Web Client

Aquesta tarda, a l'última sessió del curs del cicle dels #DillunsDH, escoltem les demandes de les entitats socials de Barcelona de cara a les #eleccionsmunicipals2019, i les respostes i propostes dels principals partits polítics.

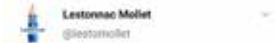
19:25 - 06 maig 19 - Twitter for iPhone

Els raigs de sol fan brillar els pinacles situats al capdamunt de totes les torres.

10:27 - 08 maig 19 - Twitter Web Client

3r de Primària fem l'Eucaristia de Pasqua i acabem amb una acció de gràcies tots connectats!

21:41 - 07 maig 19 - Twitter for iPhone

La família #marista a #Montserrat! #pelegrinatgemaista Comunió i germanor.

16:13 - 04 maig 19 - Twitter for iPhone

Oriol Quintana, professor @IQSBarcelona, imparteix aquesta tarda la sessió "Doctrina social de l'Església, educació i treball social" al professorat de la Facultat Pere Tarrés @uramonilul per aprofundir com aterra el pensament social cristià a les professions socials #SocSocial

16:19 - 09 maig 19 - Twitter Web Client

Satisfets i orgullosos d'haver format part de la 42ª pujada a peu a Montserrat! Convivència, germanor, superació i natura, bon resum de l'experiència. Gràcies a tots els participants per fer-ho especial! #Papam2019 #300LaSalle #25anysFundacióComtal #Junts#ReescrivimFutur

9:00 - 07 maig 19 - Hootsuite Inc

@Pontifex: "Si vivim com fills de Déu i ens deixem guiar per l'Esperit Sant, fem el bé també a la creació"

14:01 - 09 maig 19 - Twitter for iPhone

Comunicació i Religió l'Era Digital

9:00 - 07 maig 19 - Twitter for iPhone

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

